

Psicologia del Desenvolupament en les Persones adultes II

Objectius

Objectius generals

Facilitar informació sobre les teories psicoeducatives més pertinents per a l'explicació dels processos de desenvolupament, aprenentatge i educació en els individus adults.

Promoure la contrastació teòrico-pràctica que faciliti l'elaboració d'instruments per a l'anàlisi de la pràctica educativa i per a la intervenció en l'educació i animació d'adults.

Objectius concrets

Estudiar diferents models i concepcions de l'aprenentatge i veure com incideixen en el desenvolupament.

Analitzar actuacions educatives en l'àmbit de l'educació formal, informal i no formal, i relacionar-les amb el desenvolupament de les persones adults.

Aprofundir en els aspectes interactius i motivacionals que incideixen en el procés de desenvolupament-aprenentatge de les persones adults.

Prendre consciència del concepte de diversitat i del seu tractament educatiu.

Temari

1. El significat d'aprendre i l'aprenentatge significatiu.

Tipus d'aprenentatge: assaig i error, imitació, reforçament, reestructuració

L'aprenentatge significatiu i la construcció de significats

El mestre o animador com a principal mediador en els processos d'aprenentatge.

L'aprenentatge en situacions d'educació formal, no formal i informal

2. Aprendentatge i funcions psicològiques superiors.

activitats educatives que provoquen el desenvolupament d'aquestes capacitats.

3. L'aprenentatge de procediment

L'aprenentatge de contingut conceptual i procedimental

Les estratègies d'aprenentatge: L'autoregulació en el procés d'aprenentatge .
El mestre com a principal mediador en l'adquisició d'estratègies d'aprenentatge .
Les stratégies d'ensenyanament: l'autoregulació en el procès d'ensenyanament.

4. Els aspectes psicosocials relacionats amb l'aprenentatge

Motivació, expectatives i atribucions
Autoimatge, autoestima i autoconcepte
aprenentatge d'hàbits de relació social
Improtància de la intervenció educativa en la creació de condicions que faciliten l'aprenentatge

5. El tractament de la diversitat en situacions educatives formals, informals i no formals

Diversitat personal, social i cultural.

Metodologia

- Presentació teòrica del contingut, tant per part dels professors com per part dels alumnes que hagin treballat el material (lectures guiades).
- Comentari de lectures segons un guió previ.
- Treball en petit grup sobre les temàtiques i lectures presentades.
- Proposta d'exercicis relacionats amb la pràctica.

Avaluació

- Exercicis i petits treballs (resums, comentaris, aplicacions, presentació de temes...) que es duran a terme a l'aula, individualment o en grup.
- Exàmens sobre els continguts exposats a classe.
- Un treball de curs, orientat i guiat pel professor, sobre l'aplicació pràctica d'un tema concret del programa.

Bibliografia

- ✓ ALONSO TAPIA J. (1991) *Motivación y aprendizaje en el aula*. Madrid: Santillana, Aula XXI.
- ✓ BRUNER, j. (1964) La educación como invento social. Dins *Desarrollo cognitivo y educación. Selección de textos por Jesús Palacios*. Madrid: Morata, 1988, 160-172.

- ✓ BRUNER, J. (1965). El desarrollo de la mente. Dins *Desarrollo cognitivo y educación. Selección de textos por Jesús Palacios*. Madrid: Morata, 1988, 160-172.
- ✓ CLAXTON, D. (1984) *Vivir y aprender*. Madrid: Alianza Psicología, 1987, cap. 9, pags 213-239.
- ✓ COLE, M. (1984) La zona de desarrollo próximo: donde cultura y conocimiento se generan mutuamente. *Infancia y Aprendizaje*, 25, 3-17.
- ✓ COLL, C. (1988) Significado y sentido en el aprendizaje escolar. Reflexiones en torno al concepto de aprendizaje significativo. *Infancia y Aprendizaje*, 41, 131-142.
- ✓ COLL, C. (1990) *Desarrollo psicológico y educación, II Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza Psicología.
- ✓ DE LA MATA, M.L I RAMIREZ, J.D. (1989) Cultura y procesos cognitivos: hacia una psicología cultural. *Infancia y aprendizaje*, 46, 49-69.
- ✓ DE LA MATA, M.L I SANCHEZ, J.A (1991) Educación formal y acciones de agrupación y memoria en adultos. Un estudio microgenético. *Infancia y aprendizaje*, 53, 75-97.
- ✓ DE LA MATA, M.L., SANTAMARIA, A., SANCHEZ MEDINA, J.A., I CUBERO, M. (1987) Características cognitivas del individuo adulto: su disposición para el aprendizaje. *Actas de las V Jornadas de Estudio sobre la Investigación en la Escuela*. Sevilla.
- ✓ ENTWISTLE, N. (1987) *La comprensión del aprendizaje en el aula*. Madrid: Paidós/MEC.
- ✓ FLECHA, R. (1990) *Educación de las personas adultas*. Barcelona: Roure, cap. 4 pg. 73-97.
- ✓ GAGNÉ, E.D. (1985) *La psicología cognitiva del aprendizaje escolar*. Madrid: Aprendizaje Visor.
- ✓ GARCIA MADRUGA, J. A i CARRETERO, M. La inteligencia en la vida adulta. Dins M. Carretero et al. (comp) *Psicología evolutiva 3. Adolescencia, madurez y senectud*. Madrid: Alianza Psicología, 1985, cap. 4, 143-177.
- ✓ LURIA, A.R. (1974) *Los procesos cognitivos. Análisis socio-histórico*. Barcelona: Fontanella, 1980.

- ✓ MIRAS, M. (1991) Educación y desarrollo. *Infancia y aprendizaje*, 54, 3-17.
- ✓ MORENO, A. (1989) Metaconocimiento y aprendizaje escolar. *Cuadernos de Pedagogía*, 173, 53-58.
- ✓ PALACIOS, J., MARCHESI, A., Y COLL,C. (1990) *Desarrollo psicológico y educación, I Psicología Evolutiva*. Madrid: Alianza Psicología.
- ✓ RAMIREZ, J.D. (1987) Bases psicológicas para una teoría de la educación del adulto analfabeto. Dins A.ALVAREZ (comp.) *Psicología y educación. Realizaciones y tendencias actuales en la investigación y en la práctica*. Actas de las II Jornadas de Psicología y Educación. Madrid: aprendizaje Visor, 126-135.
- ✓ RAMIREZ, J.D. (1990) Comprensión y diálogo en el discurso escrito. *Cuadernos de Pedagogía*, 179, 20-23.
- ✓ RAMIREZ, J.D., DE LA MATA, M.L., CUBERO, M., SANCHEZ MEDINA, J.A i SANTAMARIA, A (1988) *Educación y procesos cognitivos: una aproximación sociocultural*. Junta de andalucia, consejería de Educación y ciencia, Monografías de Educación de adultos, nº 5.
- ✓ RIVIERE, A. (1984) *La psicología de Vygotski*. Madrid: Aprendizaje Visor, 1985.
- ✓ VILÀ, I. (1985) lenguaje, pensamiento y cultura. *Anuario de Psicología*, 22 (2), 18-28.
- ✓ VILADOT G I ROMANS, M (1988) *La educación de adultos*. Barcelona: Laia
- ✓ WELLS, G. (1987) aprendices en el dominio de la lengua escrita. Dins A. ALVAREZ (comp) *Psicología y educación. Realizaciones y tendencias actuales en la investigación y en la práctica*. Actas de las II Jornadas de Psicología y Educación. Madrid: aprendizaje Visor, 57-72.
- ✓ WELLS, G. (1990) Condiciones para una alfabetización total. *Cuadernos de Pedagogía*, 179, 11-15.